

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **V. S.**, zastoupeného JUDr. Janem Konečným, advokátem se sídlem Oldřichova 273/13, 128 00 Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, ve věci kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Praze, ze dne 30. 11. 2004, č. j. 48 Az 161/2004 - 21,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Jana Konečného **se u r č u j e** částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále označován jako „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2004, č. j. OAM-1101/VL-10P17-2004. Rozhodnutím správního orgánu mu nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 téhož zákona.

Ve své kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že krajský soud posoudil uvedenou kauzu v rozporu s platným právním řádem. Dále konstatuje, že při posuzování jeho žádosti o udělení azylu nebyla správně zjištěna skutková podstata a tato vada řízení vedla k nesprávnému rozhodnutí správního orgánu. Nesouhlasí také s hodnocením poměrů v jeho domovské zemi uvedeným v rozhodnutí správního orgánu a posléze akceptovaným krajským soudem. Je přesvědčen, že mu jako příslušníku menšiny v případě návratu do vlasti hrozí nebezpečí.

Současně v rámci kasační stížnosti požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření sděluje, že se k předmětné kasační stížnosti, vzhledem k jejímu obsahu, nebude vyjadřovat a odkazuje na správní spis.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh na zahájení řízení o udělení azylu podal stěžovatel dne 15. 3. 2004 a pohovor k tomuto návrhu s ním byl proveden dne 26. 4. 2004. Jako důvod své žádosti o azyl uvedl, že je ruské národnosti a kvůli tomu byl na Ukrajině diskriminován. Od roku 2001 pracoval v ochrance a jeho zaměstnavatel mu dával horší práci. Naznačoval mu, že je to z důvodu jeho ruské národnosti. Jiné zaměstnání by na Ukrajině nenašel. Jeho rodina měla existenční problémy. Proto se rozhodl odjet za prací do České republiky. Bylo mu uděleno správní vyhoštění, a proto nyní žádá o azyl. Během výše zmíněného pohovoru tyto své problémy dále konkretizoval. Uvedl, že z Ukrajiny odjel kvůli existenčním problémům, které měly původ v tom, že jako příslušník ruské menšiny na Ukrajině nemohl sehnat práci. Vzhledem ke své ruské národnosti měl také problémy s institucemi. Jako příklad uvedl, že když policie prováděla kontrolu a zjistila, že žadatel není Ukrajinec, prověřovali vše důkladněji. Tyto žadatelovy problémy začaly již v devadesátých letech po rozpadu SSSR. S žádostí o pomoc se na Ukrajině nikam neobracel, protože osoby, které ho napadly, neznal. Také měl problémy ve svém zaměstnání, jelikož musel podávat hlášení v ukrajinštině, kterou neovládá.

Krajský soud se ve svém rozsudku ztotožnil se skutkovými i právními závěry žalovaného vyslovenými v žalobou napadeném správním rozhodnutí. V odůvodnění konstatoval, že ve správním řízení byl skutečný stav věci dostatečně zjištěn, když správní orgán vycházel z výpovědi stěžovatele, ze zpráv o situaci v zemi původu a v podrobném odůvodnění se vypořádal se všemi aspekty důvodů udělení azylu, a to i azylu humanitárního.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. zákona 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), s. ř. s., neboť stěžovatel namítá, že žalovaný i krajský soud posoudili věc v rozporu s platným právním řádem [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], a dále namítá, že ve správním řízení nebyla správně zjištěna skutková podstata [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je stěžovatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. není dán. Řízení před správním orgánem probíhalo v souladu s příslušnými zákonnými ustanoveními, za dodržení zákonem zaručených práv stěžovatele a bez procesních vad, které by mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného. Žalovaný správní orgán řádně zjistil skutkový stav, zejména pak ze žádosti o azyl a z důkladně vedeného pohovoru se stěžovatelem zcela dostatečně zjistil důvody, pro které stěžovatel žádá o poskytnutí azylu. Stěžovatel popsal důvody, proč žádá o azyl, podrobně v návrhu na zahájení řízení o udělení azylu. K těmto důvodům i jejich širšímu kontextu, zejména k okolnostem, za kterých opustil zemi původu, a o jeho ekonomické a sociální situaci s ním pak správní orgán vedl dostatečně podrobný pohovor, při kterém stěžovateli kladl otázky směřující k podstatě věci a umožňující mu jeho žádost o azyl podrobněji specifikovat a zdůvodnit. Rozhodnutí správního orgánu je nepochybně plně srozumitelné, jednoznačně popisuje zjištěný skutkový stav, přičemž vychází z provedených důkazů a obsahuje logicky postavené důvody, o které se opírá.

K námitce stěžovatele, že žalovaný a posléze i krajský soud nesprávně zhodnotili poměry v jeho domovské zemi, Nejvyšší správní soud uvádí následující. Zdejší soud posoudil tvrzení stěžovatele pohledem dosavadní správní judikatury, zejména argumentací obsaženou v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne ze dne 7. 5. 1996, sp. zn. 6 A 571/94, kde bylo řečeno: „*Je známým jevem v každé zemi, že příslušníci určité rasy, národnosti, náboženského vyznání, sociální skupiny nebo politického přesvědčení se mohou stát u svých spoluobčanů právě pro tyto vlastnosti terčem ústrků, slovních i fyzických útoků, diskriminačních postupů při přístupu ke vzdělání, k výkonu určitých povolání, ba dokonce i přístupu na určitá místa nebo užívání veřejného majetku. Zdrojem takového nepřátelského jednání mohou být nejrozumnější negativní lidské vlastnosti, samo o sobě to však není ještě pronásledování ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 498/1990 Sb., o uprchlících, ani v případě masového výskytu těchto jevů za předpokladu, že nejde o jevy státní mocí buď přímo vyvolané, podporované, státními orgány vědomě trpěné či státní mocí záměrně nedostatečně potlačované.*“

Dle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že je cizinec pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování se pak dle § 2 odst. 6 téhož zákona považuje ohrožení života

nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Ačkoliv ze zpráv, které měl žalovaný k dispozici při rozhodování a které jsou součástí správního spisu, vyplývá, že se objevují tvrzení o tom že Rusové jsou na Ukrajině diskriminováni, neexistují žádné důkazy o vážném etnickém napětí mezi těmito národnostmi. Nejvyšší správní soud konstatuje, že nelze než souhlasit se stanoviskem žalovaného i krajského soudu, že stěžovatel žádným způsobem nedoložil, že by jeho nezaměstnanost byla způsobena diskriminací z důvodu národnosti. Jak vyplývá z listinných důkazů obsažených ve správním spise, je ve stěžovatelově domovské zemi nezaměstnanost problémem masovým a postihuje všechny národnosti v této zemi žijící. Stěžovatel neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by svědčily o tom, že právě v jeho případě je tato nezaměstnanost způsobena jeho ruskou národností. Fakt, že mu zaměstnavatel naznačoval, že mu dává, dle stěžovatelova názoru, horší práci, nelze považovat za diskriminaci z důvodu národnosti ve smyslu zákona o azylu. Další stěžovatelem uváděné potíže v každodenním životě (jako příklad uvedl přísnější kontroly policií) nejsou, dle názoru Nejvyššího správního soudu, takové intenzity, aby splňovaly předpoklady podle § 2 odst. 6 zákona o azylu. V případě Ukrajiny lze na základě zpráv obsažených ve správním spise konstatovat, že tamní veřejná moc nepodporuje jakoukoli náboženskou či národnostní diskriminaci či pronásledování, ostatně odpovídající práva jsou v této zemi i ústavně zakotvena a v zásadě i reálně posuzována a zajištěna, byť na úrovni odpovídající tamním sociálním a ekonomickým podmínkám. Pokud tak dochází vůči ruským obyvatelům k ústrkům, jež popsal stěžovatel, nelze je klást za vinu veřejné moci, ale spíše obecné náladě ve společnosti. Žalovaný se se svými problémy nesnažil obrátit na státní orgány své vlasti. Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce ohledně schopnosti jej ochránit, nepodložená dalšími konkrétními tvrzeními, však není důvodem pro udělení azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37; www.nssoud.cz).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti dále namítal, že mu jako příslušníku menšiny v případě návratu do země původu hrozí nebezpečí. Tato námitka se ve světle informací získaných ze správního spisu jeví jako účelová. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem krajského soudu a žalovaného, že na cizince se nevztahuje překážka vycestování dle § 91 zákona o azylu. Z informací získaných v průběhu správního řízení, a to především z výpovědi samotného stěžovatele, je naprosto zjevné, že mu v případě návratu na Ukrajinu nehrozí mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění žádného z důvodů kasační stížnosti uplatňovaných stěžovatelem. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Žalovanému se proto nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 4 in fine ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Advokátu stěžovatele, ustanovenému usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2005, č. j. 48 Az 161/2004 - 39, přiznal Nejvyšší správní soud odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti, a sice 2x 1.000 Kč za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1

písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“), a na to navázaný paušál 2x 75 Kč podle § 13 odst. 3 AT. Celkem tedy 2150 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 30. listopadu 2005

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu